

Mondelinge vragen

aan het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

Nijmegen, 16 april 2025

Betreft: Gifaanval XR in centrum van Nijmegen

Afgelopen zaterdag werd onze binnenstad opgeschrikt door een doelgerichte actie van leden van Extinction Rebellion, waarbij in de Zara-winkel op de Broerstraat boterzuur werd verspreid. Deze stof veroorzaakt intense stank, maar is bovendien schadelijk voor de gezondheid. Dat bleek ook, nu meerdere mensen last kregen van hoofdpijn en misselijk werden. Het feit dat mensen, gewoon tijdens het winkelen en werken, worden blootgesteld aan een chemisch goedje dat opzettelijk wordt ingezet om paniek en schade te veroorzaken, is ronduit onacceptabel.

De Nijmeegse VVD heeft waardering voor de snelle inzet van de politie, handhavers en de burgemeester rondom het incident. Zowel voorafgaand aan de actie, door deze te verbieden, als tijdens de aanval zelf. Dat deze activisten desondanks deze gifaanslag hebben gepleegd, maakt duidelijk dat de dreiging niet alleen voortduurt, maar ook escaleert. In de ogen van de Nijmeegse VVD is duidelijk sprake van radicalisering.

Want waar eerdere acties van XR zich nog leken te beperken tot verstoringen van de openbare orde, zoals het blokkeren van wegen, zijn we nu aanbeland bij een directe aanval op de gezondheid van mensen. Deze ontwikkeling maakt de keuze van het Openbaar Ministerie om eerdere, ogenschijnlijk onschuldige acties van XR niet te vervolgen des te pijnlijker. Het vrijblijvend mogen verstoren van de openbare orde, zonder consequenties, werkt onvoldoende afschrikwekkend en geeft XR vertrouwen dat ze met dit soort acties weg kunnen komen. Dit werkt averechts en leidt tot verdere radicalisering. We vinden het noodzakelijk dat het college een duidelijk signaal afgeeft, om verdere radicalisering te voorkomen en de bezoekers en winkelmedewerkers in Nijmegen te beschermen.

De Nijmeegse VVD heeft daarom de volgende vragen:

1. Op welke wijze probeert het college grip te krijgen op radicaliserende groepen zoals XR? Is er een actief radicaliseringsbeleid en zo ja, zijn de leden van XR hier onderdeel van? In welke mate staat het college in contact met de landelijke overheid, veiligheidsdiensten, het OM, andere gemeenten en overige partners om samen grip te krijgen op de radicalisering van XR?
2. De actie van XR was vooraf aangekondigd, al dan niet onder het valse voorwendsel van een misplaatste 1 april grap. Kan het college aangeven waarom er niet voor is

gekozen extra veiligheidsmaatregelen te nemen, zoals bijvoorbeeld op grond van artikel 174b van de Gemeentewet? Kan het college aangeven of zij voldoende instrumenten van de Nijmeegse gemeenteraad heeft gekregen om in te grijpen in een situatie als deze gifaanval, nu de meerderheid van de raad het niet toestaat veiligheidsrisicogebieden aan te wijzen?

3. Is het college, bij monde van de burgemeester, bereid om in de veiligheidsdriehoek duidelijk stelling te nemen voor een stevigere aanpak van (leden van) XR, om daarmee verdere radicalisering te voorkomen, bijvoorbeeld door te pleiten XR als criminele organisatie te betitelen en verbieden en daarnaast door te pleiten voor het vervolgen van individuen die betrokken waren bij deze gifaanval?

Niek Kraut - Nijmeegse VVD